

تجربہ نامی دانشکدہ الہیات و معارف اسلامی

## روابط خارجی و دانشگاهی

در بهار امسال آقای ژوزف کواک Joseph M. Guak سرپرست قسمت روابط در بارپاپ اعظم با جهان غیر مسیحی که بمنظور مطالعه و تبادل نظر در باره ایجاد روابط نزدیکتر با عالم اسلام به ایران سفر کرده بودند با آقای دکتر محمدی رئیس این دانشکده در دفتر ایشان ملاقات نمودند. در جلسه ای که برای مذاکره در این موضوع تشکیل شد چند تن از اعضاء هیأت علمی دانشکده نیز حضور داشتند. در این جلسه مسائل متعدد و مختلفی در باره مسائل عالم اسلام و مسیحیت مورد گفتگو قرار گرفت و از آن نتایج بسیار نیکویی گرفته شد، از جمله مسائلی که مورد بحث قرار گرفت ایجاد همکاریهای علمی و فرهنگی بود در زمینه های مختلفی که مورد احتیاج مؤسسات علمی هر دو طرف است. آقای کواک اظهار داشتند در عصر حاضر مسائل و مشکلاتی برای همه ادیان سماوی پیش آمده که چون مسائل و مشکلات مشترک است حل آنها نیز باید از راه همکاری و تبادل نظر و مبادله تجارب عملی گردد، به این جهت در عصر حاضر همه ما احساس می کنیم که باید روابط خود را هر چه ممکن است بیشتر و نزدیک تر نمود و اگر تاکنون روابطی وجود نداشته آن را ایجاد کرد، و در هر مورد با نظر و مشورت یکدیگر راههای تازه ای برای پیشرفت کارهای علمی و دینی و رفع مشکلات و مسائل مشترک یافت.

آقای دکتر محمدی اظهار داشتند: «مسلم است که داشتن روابط و وجود آشنائی بین علما و دانشمندان همه مذاهب امری ضروری و در هر حال بهتر از نا آشنائی و بیگانگی است، و چون ایجاد همکاری مستلزم یک نوع تفاهم روحی و معنوی و شناخت ارزشهای مختلف در همه آنها است از این

رو ضرورت دارد که روابط عالم مسیحیت و اسلام نیز از این پس که همه با مسائل مشترکی روبرو هستند بر اساس تازه‌ای غیر از آنچه تا کنون بوده است استوار گردد. در گذشته آشنائی مسلمانان با جهان مسیحیت از نظر دینی بیشتر به وسیله مبلغین مذهبی که از طرف سازمانهای مختلف مسیحی به کشورهای اسلامی اعزام می‌شدند صورت می‌گرفت، و آشنائی مسیحیان هم با اصول و تعالیم اسلام بیشتر از دید همین طبقه بود که خواه ناخواه در تحت تأثیر و وظیفه تبلیغی خویش قرار داشتند. روشهای تبلیغی نه تنها کمکی به ایجا تفاهم و جلب اعتماد و همکاری نمی‌کند بلکه خود تا حدی باعث احتراز و اجتناب نیز می‌گردد. تفاهم و همکاری بر اساس شناخت واقعی و آشنائی با مفاهیم صحیح و معتقدات و فرهنگ یک‌دیگر حاصل می‌گردد ولی دید تبلیغی هم در شناختن و هم در شناساندن به ندرت ممکن است صائب و دور از تعصب باشد، و بدین سبب است که با وجود روابط دیرینه‌ای که بین دو عالم اسلام و مسیحیت بوده است هنوز این دو عالم یکدیگر را چنانکه باید در چهره واقعی خویش نشانخته‌اند. البته باید از این قاعده کلی علما و دانشمندان صاحب نظر هر دو قوم را که متأسفانه عده آنها هم همیشه کم بوده است مستثنی نمود.

و اساس تازه‌ای که باید روابط مسیحیت و اسلام بر آن استوار گردد تا در اثر آن تفاهم حاصل آید و از آن همکاری نتیجه شود باید مبرا و منزه از هرگونه شائبه‌ای باشد. باید بیشتر جنبه علمی و فرهنگی داشته باشد و به قصد شناخت و معرفت واقعی باشد. جهان مسیحیت باید عقائد و احکام اسلام را از دید علمای خود اسلام بشناسد، یعنی آن چیزی را بشناسد که واقعاً علمای اسلام بدان معتقد و پای بندند، نه از دید کسانی که یا اطلاعات صحیحی از عقائد و آراء اسلام نداشته‌اند و یا نخواسته‌اند که آن را چنانکه هست منعکس سازند. عالم اسلام نیز همین راه را باید نسبت به شناخت و معرفت واقعی دیانت مسیحی و معتقدات ایشان دنبال کند و آن را از دریچه چشم

علمای واقعی دنیای مسیحیت به بیند نه از خلال عقائد و افکار کسانی که از دایره تنگ تعصب خارج نشده‌اند و از مواهب علم و اندیشه علمی برخوردار نیستند. و به عبارت دیگر روابط باید از این پس به وسیله علمای اندیشمندان هر دو مذهب و از طرق علمی و فرهنگی راهنمایی شود و هدف آن نیز شناخت واقعی افکار و عقائد صحیح و آداب و فرهنگ هر دو قوم باشد. و برای حصول این منظور باید در دانشگاهها و دانشکده‌های مذهبی سعی شود که تاریخ و اصول عقائد مذاهب دیگر بر اساس واقعیات یعنی بدانگونه که علمای هر قوم مذهب خود را تعریف کرده‌اند و بدان ایمان دارند بدون هیچ دخل و تصرفی تدریس شود. و برای اینکه از این کار نتایج نیکی حاصل شود باید اینگونه دانشگاهها و دانشکده‌ها در تبادل استاد و دانشجو به یکدیگر کمک و باهم همکاری نمایند.

دانشکده الهیات دانشگاه تهران که برنامه های آینده خود را بر اساس تحقیقات و مطالعات علمی اسلامی گذاشته است، و در رشته ادیان که هدف آن معرفی و شناسائی صحیح ادیان دیگر غیر از اسلام است همین اصل را به مورد عمل گذارده آماده است که برای تدریس مبانی اسلام و مذهب شیعه استادانی به دانشگاههای مسیحی اعزام دارد و در عوض استادانی برای تدریس تاریخ عقائد مسیحیت در رشته ادیان از آن دانشگاهها بپذیرد، همچنانکه برای مبادله دانشجو در این زمینه‌ها نیز آمادگی دارد. و شما می‌توانید نظر دانشکده الهیات را به حضور پاپ اعظم بدین ترتیب خلاصه کنید که برای ایجاد تفاهم و همکاری بین مذاهب مختلف ضرورت دارد که روابط بین آنها بر اساس شناخت واقعی و معرفت صحیح آنها استوار گردد نه بر اساس تبلیغ و این کار هم به عهده علمای و محققان و موسسات علمی هر مذهب واگذار شود نه بر عهده مبلغان و متعصبان.

آقای ژرف کواک که از این جلسه و گفتگوهائی در آن به عمل آمد و مورد تایید ایشان نیز بود بسیار خوشنود بودند در مراجعت به رم نامه زیر را از دربار پاپ اعظم به آقای دکتر محمدی رئیس دانشکده<sup>\*</sup> الهیات نوشتند:

«آقای رئیس - دیداری که از دانشکده<sup>\*</sup> الهیات نصیب من شد و افتخار آن را یافتم که به اتفاق شما بسیاری از استادان محترم آنجا را ملاقات کنم یکی از بهترین خاطرات اقامت من در تهران است . پذیرائی محبت آمیزی که از من به عمل آوردید به حضور مقدس پاپ گزارش کردم و از آنجا که به احترام و علاقه معظم له به عالم اسلام و فرهنگ اسلامی واقف هستم تقاضا کردم که به نام شخص خودشان چند جلد کتاب که برای تحقیقات علمی شما مهم است به کتابخانه<sup>\*</sup> شما هدیه کنند. معظم له این تقاضا را با خورسندی پذیرفتند و همانطور که اظهار داشتند این هدیه شخصی نشانه ای از تقدیر احترام آمیزی است که معظم له برای مرکز تحقیقات عالی شما دارند . و من شخصاً از اینکه حضرت پاپ اعظم تا این حد از دانشکده<sup>\*</sup> الهیات و فعالیت های علمی آن قدر شناسی کردند بسیار خوشنودم و این اقدام دلیل دیگری است بر اهتمام و علاقه<sup>\*</sup> معظم له به کسانی که وظیفه<sup>\*</sup> مقدس حفظ و نگهبانی معارف الهی را در دنیای جدید بر عهده گرفته اند .

«کتابهائی که برای دانشکده<sup>\*</sup> الهیات برگزیده شده یاد آور روابطی است که همیشه بین عالم اسلام و عالم مسیحیت وجود داشته ، و این وظیفه<sup>\*</sup> ما است که در این عصر هم آن روابط را حفظ کنیم و آن را تقویت نمائیم و در این زمینه شما می توانید از همه گونه حسن نیت از جانب ما بیاری خداوند متعال اطمینان داشته باشید .

«وظیفه<sup>\*</sup> خود میدانم که بهترین ادعیه<sup>\*</sup> صمیمانه و احترام آمیز خود را به آقایان استادانی که در جلسه مذاکرات ما حضور داشتند و من آنها را همیشه به خاطر خواهم داشت تقدیم کنم .

و آقای رئیس خواهشمند احساسات بسیار صمیمانه مرا همراه با احترامات فائقه ام ببپذیرید . »

کتابهایی که به عنوان هدیه شخصی پاپ اعظم به وسیله سفارت شاهنشاهی در دربار واتیکان به تهران ارسال گردیده و نامه آن بوسیله نماینده پاپ اعظم در دربار شاهنشاهی بدانشکده الهیات تسلیم گردید، عبارتند از چندین مجلد کتابهای کمیاب که از لحاظ تحقیقات علمی برای دانشکده الهیات بسیار مفیدند .

\*\*\*

## زبان فارسی در دانشگاههای اسلامی

در تعقیب تصمیمی که در نخستین کنگره دانشگاههای اسلامی منعقد در شهر فاس مراکش بنا به پیشنهاد آقای دکتر محمدی رئیس دانشکده الهیات دانشگاه تهران گرفته شد مبنی بر اینکه زبانهای اسلامی که دارای ادب و فرهنگ ارزنده ای هستند در همه دانشگاههای اسلامی تدریس گردند (۱) اینک بطوریکه اطلاع حاصل شده است از آغاز سال تحصیلی جاری ۱۳۴۸-۱۳۴۹ تدریس زبان فارسی در برنامه دانشکده الهیات دانشگاه قرویین در شهر فاس در کشور مغرب و همچنین در برنامه دانشکده زبان عربی در شهر مراکش گنجانده شده و اداره این دو درس به عهده آقای دکتر عبداللطیف السعدانی استاد زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه مغرب که از علمای ایران شناس آن دیار هستند واگذار شده است . و ایشان کار خود را آغاز کرده اند .

\*\*\*

۱- گزارش این کنگره در دفتر یکم «مقالات و بررسیها» از صفحه ۱۷۸ تا ۱۸۷ چاپ شده است.

## گزارشهای علمی گروههای آموزشی دانشکده

### الف : از گروه فلسفه و حکمت اسلامی

در سال تحصیلی ۴۸ - ۴۹ استادان رشته فلسفه و حکمت اسلامی  
بتحقیق در آثار زیر اشتغال داشته‌اند و قرار است تا پایان اسفند ماه ۱۳۴۹  
کارهای انجام شده را به دانشکده گزارش دهند :

۱ - آقای جواد مصلح : مدیر گروه به ترجمه سفر نفس « از کتاب  
اسفار »

۲ - آقای مرتضی مطهری: ترجمه به فارسی و شرح منظومه سبزواری  
تا اول الهیات ، همچنین ترجمه ثلث اول از الهیات شفا .

آقای مطهری مقاله عالمانه‌ای هم در موضوع (اصل تضاد در فلسفه  
اسلامی نوشته‌اند که در دفتر یکم همین نشریه به چاپ رسیده .)

۳ - آقای حسن ملکشاهی: ترجمه و تفسیر نمط چهارم از اشارات و  
تنبیها (آغاز الهیات) .

۴ - آقای امیر حسین آریان پور : تهیه و تنظیم کتابی در « آیین  
تحقیق » ، ( قسمتی از مطالعات ایشان در این زمینه در دفتر یکم همین نشریه  
به چاپ رسیده . )

۵ - آقای محمد مفتاح : تعلیقه بر امور عامه کتاب اسفار

از رساله‌هایی که باراهنمائی استادان گروه فلسفه و حکمت اسلامی  
بوسیله داوطلبان در دوره دکتری دانشکده نوشته شده دور ساله زیر از آثار  
خوب دانشجویان این دوره تشخیص داده شده است :

۱ - مقایسه بین آراء ابن سینا و ابن رشد ، زیر نظر آقای مصلح ، تألیف آقای علی شفائی .

۲ - مقایسه بین آراء معتزله و اشاعره ، زیر نظر آقای مصلح ، تألیف آقای محمود فاضل یزدی .

چند رساله نیز از رساله‌های دوره<sup>\*</sup> فوق لیسانس فلسفه که زیر نظر چند تن از استادان این گروه : ( آقایان مصلح - آریان پور - ملکشاهی ) نوشته شده و با درجه خوب به تصویب رسیده از این قرار است :

آقای سید احمد طیبی : « فارابی و تأثیر الکندی در فلسفه او . »

آقای محمد تقی نجفی شریعتی : « عوارض ذاتی و غریب . »

آقای میرهادی موسوی نیا : بقاء نفس بعد از مفارقت از بدن و

احوال آن .

آقای نجفعلی حبیبی : اصطلاحات منطق در زبان فارسی .

آقای احمد خسرو جردی : مقایسه آراء ابن سینا با صدر المتألهین

در باره<sup>\*</sup> نفس .

\*\*\*

### ب - از گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی

۱ - کارهای علمی آقای ابوالقاسم گرگی مدیر گروه فقه و مبانی

حقوق اسلامی در سال تحصیلی ۴۸ - ۴۹ به این شرح بوده است :

- تلخیص جلد دوم کتاب عدة الاصول شیخ طوسی . آقای گرگی

در معرفی کتاب « عدة الاصول » مقاله<sup>\*</sup> جامعی نوشته اند که در همین دفتر

چاپ شده است .

- مقاله تحت عنوان « ایرانیان و علوم دینی » که برای کنگره<sup>\*</sup> ایران

شناسی نوشته شده است و برای چاپ در اختیار کتابخانه<sup>\*</sup> مرکزی دانشگاه

قرار دارد .

آقای گرجی در ابتدای این مقاله مختصری درباره<sup>\*</sup> تاثیر علمای ایرانی در شیون مختلف اسلام و تاثیر آنان در پیشبرد علوم و به ویژه علوم اسلامی و سرتفوق ایرانیان در این زمینه بر سایر اقوام بیان داشته اند: آنگاه به بررسی علوم اسلامی مانند کلام، تفسیر، حدیث، فقه، اصول و هم چنین مقدمات این علوم مانند ادب عربی، لغت، درایه و رجال پرداخته و عده ای از دانشمندان ایرانی را که غالباً از برجسته ترین دانشمندان عالم اسلام شمرده میشوند معرفی نموده اند.

آقای گرجی در خلال این گفتار نکات جالبی را، از قبیل سر پیشرفت روز افزون ایرانیان در برخی از این علوم و امتیاز پاره ای از تألیفات ایشان نسبت به تألیفات مشابه دیگر اقوام، یاد آور شده اند و منابع عمده<sup>\*</sup> تحقیق خود را در پایان مقاله نشان داده اند.

رساله ای با عنوان ( حقوق اسلام ) و رساله<sup>\*</sup> دیگری در ( وصیت وارث ) برای تدریس در دانشکده حقوق دانشگاه تهران .

۲ - آقای علی مهذب دانشیار این گروه بتحقیق و تألیف درباره<sup>\*</sup> « مباحث الفاظ و اصول عقایه » در علم اصول فقه اشتغال دارند و در صدد هستند کتابی درباره<sup>\*</sup> این علم بسبک نوین فراهم آورند تا بتواند احتیاجات دانشجویان دانشگاه را بر طرف سازد .

۳ - آقای علیرضا فیض دانشیار تمام وقت آن گروه نیز بتحقیق در باره<sup>\*</sup> مباحث زیر اشتغال دارند:

- روش مفسران در تفسیر قرآن .

- معرفی کتاب مفاتیح الشرایع از ملا محسن فیض کاشانی با بررسی

درباره مسائلی که از نوادر فتاوی او محسوب میشود .

۴ - آقای اسعد شیخ الاسلامی استاد یار فقه شافعی دانشکده از همان گروه، در صدد اند دروسی را که در دانشگاه تدریس میکنند بشرح زیر بصورت کتاب مدون در آورد و تدریس و تحقیق را همراه سازند:

- رساله‌ای در علم کلام بر مبنای مذهب اشعری ، که در حدود ۲۵۰۰ صفحه آن تهیه شده است .

- رساله‌ای در احوال شخصیه حقوق اسلامی اهل سنت .

• • •

### ج - از گروه فرهنگ عربی و علوم قرآنی

۱- از این گروه آقای سید محمد باقر حجتی آثار و تألیفات زیر را برای انتشار آماده کرده اند ، و قسمتی از آن در دست چاپ است :

- بررسی آثار و تألیفات شیخ ابوجعفر طوسی و معرفی نسخه‌های خطی آن . این بررسی بمناسبت کنگره هزاره شیخ طوسی در دانشگاه مشهد بسال ۱۳۴۸ تهیه و تنظیم گردید و آقای حجتی پیرامون آن در همان کنگره خطابه‌ای ایراد نمود . مقاله‌ای مفصل است که نسخه‌های آثار شیخ طوسی را در ایران و خارج از ایران به ترتیب تاریخ تحریر شناسانده است .

- « معرفی یک کتاب فارسی پزشکی » این مقاله در باره کتابیست که تحت عنوان « نامه مینوی » بچاپ میرسد و در آن یک کتاب پزشکی فارسی قرن ده بنام « ریاض ادویه » از یوسفی هروی ، معرفی شده است .  
- معرفی قاینی فیلسوف و عارف . این اثر بمناسبت نخستین

کنگره ایرانشناسی در دانشگاه تهران ( ۱۱ تا ۱۶ شهریور ماه ۱۳۴۹ ) تهیه شده ، در معرفی آثار و افکار یک فیلسوف ایرانی گمنام از قرن یازدهم است که میرزا ابوجعفر کافی بن محتشم بن عمیدالملک بن نظام‌الدین بن شهنشاہ قاینی نام دارد و در عصر شاه عباس صفوی میزیسته و شاگرد میر ابوالقاسم فن‌درسی بوده ، نه اثر فلسفی و عرفانی و ادبی از این دانشمند شناخته شده است که هفت اثر از آنها در کتابخانه‌های مختلف ایران موجود است . این مقاله بزودی توسط کنگره چاپ و منتشر میشود .

- کارهایی که آقای حجتی در حال حاضر در دست تهیه و تحقیق

دارد :

یکی مقدمه و تصحیح و تعلیق پنج رساله حکمی و عرفانی قایینی ( اسرار العبادات عربی - شرح ابیات خواجه طوسی در مراتب موجودات بفارسی - مقاله فی العقل ، عربی - فی اسرار آیات بفارسی - الشجرة - الطیبة فی اثبات الحركة ، عربی ) ، و دیگر بحثی پیرامون قرات قرآن ، همچنین تهیه فهرست موضوعی نسخه های خطی عربی ایران .

۲- آقایان محمد غفرانی و آیه اله زاده شیرازی استادیاران این گروه مشترکاً به تهیه و تنظیم فرهنگ مصطلحات روز فارسی و عربی پرداخته اند این فرهنگ شامل شش هزار واژه نو و تعبیّرات جدید زبان فارسی و عربی و نخستین فرهنگ زبان فارسی عربی است که به این صورت تهیه شده و هم اکنون در چاپخانه تابان در دست چاپ است .

- کلیات قواعد عربی : نیز کتاب دیگری است که توسط آقای غفرانی با همکاری آقای آیه اله زاده شیرازی و برای تقویت زبان های عربی و فارسی دانشجویان تهیه می شود .

۳- آقای آذرتاش آذر نوش استادیار تمام وقت این گروه ترجمه مقدمه بر ادب الکاتب ابن قتیبه را از زبان فرانسه به فارسی عهده دار بودند که در دفتر یکم همین نشریه به چاپ رسید . مقدمه ای مفصل و برای دانش پژوهان بسیار سودمند است .

\*\*\*

### د: از گروه ادیان و عرفان

از گروه ادیان و عرفان آقای جواد مناقبی در مسائل زیر اشتغال دارند : تحقیقاتی پیرامون اشاعره و معتزله که در مرحله جمع آوری اسناد و مدارک است . شرح و ترجمه شرح تجرید علامه حلی ، تحقیق درباره شیخ الاشراف و آثار او که جمعاً تاکنون حدود یک پنجم آن که یکصد صفحه

می باشد آماده شده است .

آقای منوچهر خدایار محبی کتاب « اصول و فرجام شناسی اسلام » را تألیف کرده اند که در سال جاری آماده چاپ می باشد .

### از دفتر فارغ التحصیلان

در سال تحصیلی ۴۹ - ۱۳۴۸ چندتن از فارغ التحصیلان دوره های تخصصی دانشکده در هیأت های علمی دانشگاه های کشور پذیرفته شده و یا در درجات دانشگاهی ترفیع یافته اند . دفتر فارغ التحصیلان دانشکده راجع به سوابق علمی و آموزشی این آقایان اطلاعات زیر را در اختیار این نشریه گذارده است :

۱ - آقای عبدالخلیل رفاهی : دانشیار دانشکده ادبیات دانشگاه - اصفهان . آقای رفاهی در سال ۱۳۴۳ از رشته منقول دانشکده الهیات که در حال حاضر به نام فقه و مبانی حقوق اسلامی خوانده می شود به اخذ درجه دکتری نائل شدند . رساله ختم تحصیلی ایشان درباره « تفسیر و ادوار آن تا آخر قرن پنجم » بوده و با درجه « بسیار خوب » پذیرفته شده است . آقای دکتر رفاهی در سال ۱۳۴۴ به سمت استادیار در دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان منصوب گردیدند و در این مدت گذشته از کارهای آموزشی چند کتاب و مقاله نیز درباره مباحث ادبی و عربی تألیف نموده اند از مؤلفات ایشان این دو کتاب به چاپ رسیده :

۱ - کتاب مفردات و جمل در عربی .

۲ - کتاب قواعد صرف عربی برای دانشگاه .

این دو کتاب از انتشارات کتابفروشی مشعل در اصفهان است .

مقاله های زیر نیز به وسیله آقای رفاهی نوشته و منتشر شده است .  
تکمله ترجمان القرآن ، جنگی از قرن هشتم و « ترجمه و تصحیح وصیت نامه سهروردی » که همه در مجله دانشکده ادبیات اصفهان به چاپ رسیده است .

آقای رفاهی در سال تحصیلی ۱۳۴۹-۵۰ به مقام دانشیاری دانشکده\* ادبیات ارتقاء یافته‌اند.

\*\*\*

آقای سید جواد مصطفوی، استادیار دانشکده\* الهیات دانشگاه مشهد در سال ۱۳۴۳ از دوره\* دکتری دانشکده\* الهیات رشته\* منقول فارغ التحصیل شده و رساله\* ختم تحصیلی خود را در موضوع « روابط نهج البلاغه با قرآن » نوشته‌اند. این رساله در همان سال با درجه « بسیار خوب » پذیرفته شده است. آقای مصطفوی پس از فراغ از تحصیل تا سال ۱۳۴۸ در همین دانشکده بتدریس اشتغال یافت و در این سال به سمت استادیاری دانشکده\* الهیات دانشگاه مشهد برگزیده شدند. تألیفات ایشان به این شرح است :

۱- ترجمه و شرح اصول الکافی تألیف ابی جعفر محمد بن یعقوب کلینی رازی (متوفی در ۳۲۸ یا ۳۲۹ هجری) در سه مجلد از انتشارات کتابفروشی علمی تهران.

۲- الکاشف عن الفاظ نهج البلاغه، چاپ تهران- در دو قسمت. این کتاب فهرست جامعی از تمام کلمات نهج البلاغه است در همه\* چاپهای معروف آن و کاری است مهم و با ارزش.

آقای مصطفوی در حال حاضر مشغول تهیه و تنظیم « فهرست احادیث شیعه » از کتاب تفصیل وسائل الشیعه شیخ حر عاملی است که پس از تکمیل و چاپ آن یکی از مأخذ مهم و قابل اعتماد احادیث شیعه خواهد بود.

\*\*\*

۳- آقای اسماعیل واعظ جوادی استادیار دانشکده علوم تربیتی دانشگاه اصفهان- دروس دوره\* دکتری رشته معقول دانشکده الهیات را که در حال حاضر « فلسفه و حکمت اسلامی » خوانده

می شود در سال ۱۳۴۳ به پایان رسانده و پایان نامه دکتری خود را در سال ۱۳۴۶ گذرانده و از آن تاریخ به درجه دکتری دانشکده الهیات نائل شده است. موضوع رساله آقای واعظ جوادی «مبحث حدوث و قدم» بوده و با درجه «بسیار خوب» مورد قبول واقع شده و چون رساله ایشان از طرف گروه و شورای دانشکده شایسته چاپ تشخیص داده شد و چاپ آن به دانشگاه تهران توصیه گردید این کتاب جزء انتشارات دانشگاه تهران به چاپ رسید. آقای واعظ جوادی در سال تحصیلی ۴۹-۱۳۴۸ به استادیاری دانشکده علوم تربیتی دانشگاه اصفهان برگزیده شد.

\*\*\*

۴ - آقای سید احمد فاطمی احمد آبادی استادیار دانشکده الهیات دانشگاه مشهد. در سال ۱۳۴۷ پایان نامه دوره دکتری خود را در رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی گذرانده و به اخذ درجه دکتری از این دانشکده نائل آمده است. پایان نامه آقای فاطمی در موضوع «مصارف خمس» بوده و با درجه «خوب» گذشته است. آقای سید احمد فاطمی پس از پایان تحصیلات خود در دانشکده و مدتی قبل از آن در کتابخانه دانشکده به کارهای علمی و فنی اشتغال داشت و در سال ۱۳۴۸ به استادیاری دانشکده الهیات دانشگاه مشهد برگزیده شد.

\*\*\*

چون ممکن است دفتر فارغ التحصیلان از فعالیت های علمی آقایان فارغ التحصیلان بی اطلاع بماند و در این قسمت از نشریه منعکس نشود لذا از عموم آقایان فارغ التحصیلان این دانشکده خواهشمند است هر نوع فعالیت علمی خود را از قبیل نشر کتاب یا مقالات تحقیقی و یا ترفیحات علمی خود را به دفتر فارغ التحصیلان دانشکده اطلاع دهند. عنوان دفتر دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دفتر فارغ التحصیلان، تهران -

ایران.